

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/133/2015
Identifikačné číslo spisu:	1013201722
Dátum vydania rozhodnutia:	13.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013201722.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Lesoochránárske zoskupenie VLK, so sídlom Tulčík č. 310, Prešov, IČO: 31 303 862, právne zastúpený: JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom Námestie Ľudovíta Štúra č. 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 6278/2013-1.10 (31/2013-rozkl.) zo dňa 19. júla 2013, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/226/2013-112 zo dňa 3. februára 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/226/2013-112 zo dňa 3. februára 2015 z r u š u j e a v e c v r a c i a prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.

1.1 Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením č. k. 5S/226/2013-112 zo dňa 03.02.2015 konanie zastavil a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Poukázal na ustanovenie § 82 ods. 9 písm. a/ v spojení § 89 ods. 3 písm. b/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) a uviedol, že podľa stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) č. Snj 72/2013 z 24. júna 2014 „neplatnosť povolenej výnimky na odstrel chráneného živočícha, spôsobená uplynutím času, na ktorý bola výnimka povolená má za následok, že odpadol predmet konania, lebo výnimka, ktorá bola obsahom rozhodnutia už zanikla a neexistuje. Správny orgán preto môže (ba dokonca musí) zastaviť konanie o výnimke a to v ktoromkoľvek štádiu správneho konania“.

1.2 V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

1.3 Povolenie výnimky v danom prípade stratilo platnosť dňom 15.12.2013, výnimka teda zanikla a

neexistuje, preto súd nepribral do konania ani žiadateľa, obec Poniky, Malá Stráňa 32, Poniky, lebo po tejto lehote už nie sú práva a povinnosti žiadateľa nijako dotknuté.

1.4 V čase rozhodovania krajského súdu uplynul čas, do ktorého bola povolená realizácia výnimky na odstrel medveďa hnedého v povolenom poľovnom revíri Obce Poniky. Preto tvrdenie žalobcu krajský súd nepovažoval ani v jednom namietanom bode za dôvodné.

2.

2.1 Vo včas podanom odvolaní sa žalobca domáhal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uznesenie považuje žalobca za nesprávne v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

2.2 Súd prvého stupňa poukázal vo svojom uznesení o zastavení konania na Stanovisko Najvyššieho súdu SR č. Snj 72/2013 zo dňa 24. júna 2014, z ktorého odcitoval okrem iného časť „Správny orgán preto môže (ba dokonca musí) zastaviť konanie o výnimke, a to v ktoromkoľvek štádiu správneho konania.“ Bez ohľadu na skutočnosť, že žalobca z dôvodov, ktoré ďalej uvedie, nemôže akceptovať záver, že by výnimka, o ktorej bolo rozhodnuté neprávoplatným rozhodnutím zanikla uplynutím času určeného neprávoplatným a nevykonateľným rozhodnutím. Poukazuje na skutočnosť, že v uvedenom stanovisku, tak ako je citované prvostupňovým súdom, Najvyšší súd SR vyjadril svoj názor na zastavenie konania, v ktoromkoľvek štádiu. Napadnutým rozhodnutím žalovaného však správne konanie zastavené nebolo. Za nesporných skutkových okolností (že k udeleniu výnimky na usmrtenie jedinca medveďa hnedého došlo) neexistoval žiaden skutkový základ pre záver o tom, že napadnutým rozhodnutím žalovaného, nedošlo k zásahu do práv žalobcu, a to v dôsledku простého uplynutia lehoty na realizáciu výnimky uvedenej v neprávoplatnom rozhodnutí. Žalobcovým postojom v predmetnom konaní bolo, že výnimka nebola udelená v súlade so zákonom.

2.3 Zhrnúc uvedené, z obsahu administratívneho spisu a listinných dôkazov, je nepochybné, že prvostupňový orgán vydal rozhodnutie o povolení výnimky a v tomto rozhodnutí stanovil dobu, na ktorú udeľuje výnimku do 30.11.2013, resp. 15.12.2013. Toto rozhodnutie nikdy nemohlo nadobudnúť právoplatnosť, keďže nebolo doručené všetkým účastníkom konania, konkrétne žalobcovi. Nemohol sa teda stať právoplatným ani výrok obmedzujúci platnosť výnimky do 30.11.2013, resp. 15.12.2013 a nemohol ani nastať účinok, že odpadol dôvod na konanie o rozklade žalobcu, ktorý tento podal v zákonnej lehote po tom, čo mu bolo prvostupňové rozhodnutie doručené.

2.4 Konanie o udelenie výnimky je konaním, ktoré začína na žiadosť žiadateľa. Dôvodom na konanie je žiadosť žiadateľa. Takto je to aj v predmetnom konaní, ktoré začalo na žiadosť žiadateľa, ktorým sa domáhal udelenia výnimky zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.

2.5 Navyše, napadnuté uznesenie prvostupňového súdu zastavilo konanie o žalobe žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného. Ak bol súd prvého stupňa toho názoru, že rozhodnutie žalovaného je zákonné, potom by sa (len z tohto uhla pohľadu) javilo zákonným rozhodnutie o zamietnutí žaloby, no nie o zastavení konania o nej.

3.

3.1 Žalovaný vo svojom vyjadrení doručenom Krajskému súdu v Bratislave dňa 18.06.2015 uviedol, že účelom Aarhurského dohovoru je zabezpečiť právne mechanizmy na preskúmanie poručenia vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia, či už zo strany orgánov verejnej správy alebo fyzických alebo právnických osôb. Žalovanému nie je zrejmé, aké úvahy viedli žalobcu k tomu, že zastavením konania krajským súdom došlo k priamemu zásahu do práv k súdnemu alebo správne konaniu, nakoľko sa so žalobcom v priebehu celého správneho konania konalo ako s účastníkom konania a preto nie je dôvod, aby sa žalobca na tento článok Aarhurského dohovoru odvolával.

3.2 Žalobca sa počas celého priebehu konania nevyjadril k potrebe povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených živočíchov z dôvodu ohrozenia života a zdravia ľudí na danej lokalite a predchádzania škôd a majetku osôb, ani nepodal žiadny návrh, akým spôsobom, okrem realizácie odstrelu, je podľa jeho názoru potrebné riešiť vzniknutý problém. Za súčasného stavu vecí, keď uplynula lehota na realizáciu výnimky na usmrtenie medveďa hnedého, nie je možné rozhodnúť v danej veci spôsobom, ktorý by bol pre žalobcu ako účastníka konania výhodnejší, alebo mu poskytol vyššiu ochranu jeho práv a právom chránených záujmov. Žalovaný je toho názoru, že podané odvolanie je neopodstatnené a motivované iba snahou o získanie trov konania na úkor žalovaného a úplne ignorujúce vecnú podstatu daného konania spočívajúcu v záujme na ochrane prírody a krajiny a na ochrane zdravia a života obyvateľstva.

3.4 V predložennom odvolaní žalobca nespochybňuje účelnosť povoľovania výnimiek z konania druhovej ochrany a nedotýka sa nijakým spôsobom samotného predmetu konania, ktorým je záujem na ochrane života a zdravia obyvateľstva, ale opätovne napáda iba procesný postup žalovaného v danom konaní, ktorý nemal žiaden dopad na výsledné povolenie požadovanej výnimky.

3.5 Na základe vyššie uvedených skutočností sa žalovaný domáhal, aby odvolací súd potvrdil uznesenie krajského súdu.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p. <., preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p. <.) postupom bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu proti uzneseniu o zastavení konania je možné vyhovieť.

4.2 Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

4.3 Podľa 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

4.4 Z administratívneho spisu má odvolací súd za preukázané, že rozhodnutím č. 4509/2013-2.2 zo dňa 22.05.2013 bola udelená výnimka zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/, f/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Výnimkou sa povolilo žiadateľovi usmrtiť jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Obec Poniky a to v lehote od 01.06.2013 do 30.11.2013 poslieďkou a postriežkou v lokalite Za Bôrovím, k. ú. Poniky alebo Zvädľivé, alebo do 15.12.2013 len postriežkou na uvedených lokalitách. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca rozklad, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím zo dňa 19.07.2013 č. 6278/2013-1.10 (31/2013-rozkl.), ktorým zamietol rozklad žalobcu a potvrdil správnosť rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa.

4.5 Ďalej sa v administratívnom spise nachádzali žiadosti a to doplnenie žiadosti žiadateľa listu zo dňa 11.03.2013, list Obce Poniky zo dňa 22.08.2012, list OÚŽP Banská Bystrica zo dňa 07.02.2013, žiadosť V. B. I. o poskytnutie náhrady škody spôsobenej medveďom hnedým, žiadosť C. W. o poskytnutie náhrady škody spôsobenej medveďom hnedým a ďalšie listinné dôkazy.

5.

5.1 Odvolací súd v danej veci posudzoval uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/226/2013-112 zo dňa 3. februára 2015, ktorým krajský súd konanie zastavil podľa § 250d ods. 3 O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

5.2 Žalobca v odvolaní namietal odňatie možnosti žalobcu konať pred súdom, ktorý vyplýval z

nesprávneho právneho posúdenia vecí, keď súd podľa žalobcu nesprávne aplikoval § 250d ods. 3 O.s.p.

5.3 Odňatie možnosti konať pred súdom postupom prvostupňového súdu a nesprávne právne posúdenie vecí spočíva podľa názoru odvolacieho súdu v nesprávnej aplikácii § 250i O.s.p. a § 82 ods. 9 písm. a/, § 89 ods. 3 písm. b/ zákona č. 543/2002 Z. z., § 30 ods. 1 písm. j/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní ako aj nesprávnej interpretácii Stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. Snj 72/2013 zo dňa 24.06.2014.

5.4 Základnou otázkou v tomto konaní je objektívne stanoviť, či rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu o vydávaní súhlasu na odstrel medveďa hnedého, ktorého platnosť bola časovo obmedzená celkovo do 15.12.2013, uplynutím doby platnosti sa stáva rozhodnutím správneho orgánu, ktoré je vylúčené zo súdneho prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p.

5.5 Z administratívneho spisu vyplýva, že rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu nadobudlo právoplatnosť dňa 24.07.2013. Časová pôsobnosť rozhodnutia o udelení súhlasu bola obmedzená do 15.12.2013.

5.6 Rozhodnutie žalovaného podľa odvolacieho súdu spĺňa atribúty rozhodnutia vymedzeného v § 247 ods. 2 O.s.p., bolo vydané v inštančnom postupe, ktorý pre jeho vydanie zákon upravuje a nadobudlo právoplatnosť.

5.7 Odvolací súd je toho názoru, že predpokladom vykonateľnosti časovej pôsobnosti rozhodnutia žalovaného bolo nadobudnutie právoplatnosti samotného rozhodnutia. Len rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať je právoplatné. Rozhodnutie je vykonateľné ak proti nemu nemožno podať odvolanie (§ 52 ods. 1, 2 Správneho poriadku). Včas podané odvolanie má odkladný účinok (§ 55 ods. 1 Správneho poriadku).

5.8 Časová platnosť súhlasu bola v napadnutom rozhodnutí stanovená tak, že začala plynúť odo dňa právoplatnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 24.07.2013 a jej platnosť trvala do 15.12.2013. Rozhodnutie žalovaného nadobudlo právoplatnosť pred uplynutím doby plynutia časovej platnosti udeleného súhlasu a podľa názoru odvolacieho súdu uplynutie časovej platnosti súhlasu nemá za následok „anulovanie“ účinkov právoplatnosti rozhodnutia žalovaného a vylúčenie rozhodnutia zo súdneho prieskumu.

5.9 Odvolací súd sa nestotožnil s názorom prvostupňového súdu, že konanie je potrebné zastaviť v zmysle stanoviska č. Snj/72/2013 zo dňa 24.06.2014 v dôsledku straty jeho časovej platnosti, (§ 89 ods. 3 písm. b/ zákona č. 543/2002 Z. z.), navyše keď osobitné predpisy - zákon č. 543/2002 Z. z., ani § 248 O.s.p. takýto druh rozhodnutia správneho orgánu zo súdneho prieskumu nevylučujú. Z pohľadu spôsobilosti rozhodnutia na súdny prieskum jeho zákonnosti nemožno preto podľa najvyššieho súdu zamieňať časovú platnosť súhlasu s právoplatnosťou rozhodnutia. Zároveň je potrebné dôsledne naštudovať si stanovisko Najvyššieho súdu k tejto veci a vydať rozhodnutie tak, aby bolo v súlade nielen s platnými právnymi predpismi, ale aj týmto stanoviskom a nezamieňať si konanie pred správnym orgánom a súdom.

6.

6.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že je potrebné napadnuté uznesenie krajského súdu č. k. 5S 226/2013-112 zo dňa 03.02.2015 o zastavení konania podľa § 246c ods. 1 O.s.p. a § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušiť, pretože krajský súd vo veci rozhodol nesprávne, keď konanie zastavil. Úlohou krajského súdu bude vec meritorne prejednať, keďže ani takýto typ rozhodnutia správneho orgánu nie je zo súdneho prieskumu vylúčený (§ 248 O.s.p.). S poukazom na citované Stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. Snj 72/2013, ani v prípade, ak odvolací správny orgán konanie o povolení výnimky zastaví, nie je možné automaticky takéto rozhodnutie vydané v správnom konaní

vylúčiť zo súdneho prieskumu zákonnosti. Preto bude v ďalšom konaní úlohou prvostupňového súdu vec meritorne prejednať.

6.2 Podľa § 491 ods. 1 zákona NR SR č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti O.s.p. pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6.3 Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

6.4 O trovách odvolacieho konania rozhodne krajský súd v novom rozhodnutí (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.